Gamla Stinas
Trowärdiga och Rysliga
Berättelse
om
Barnamörderskan
Brita Christina Wanselii
Sista stunder och afrättning.

STOCKHOLM,
tryckt i Marquardska Boktryckeriet, 1827.

Sistledne Lördag, den 28 Julii, begaf jag mig tidigt till Smedjegården, för att få höra om det wore sannt, hwad som dagen förut så allmänt omtaltes, att Wanseliusskan skulle gå till döden. I händelse det wore sanning, hade jag så ställt mina syßlor, att jag kunde hafwa några timmars ledighet för att se på afrättningen; hälst jag kännt Wanseliusskan ifrån sina yngre år, och alltid trott och till och med sagt henne att hennes obotfärdiga lefwerne skulle icke taga något godt slut. Nu fick jag också höra att jag, ty wärr! spått sannt, ty allmänt sade de, att hon war alldeles oberedd att gå till döden, och att hon hade den gudlösa tron, att det wore ingen synd att göra af med oäkta barn. Jag behöfde ej wänta länge, förrän tåget började. Wanseliusskan hade begärt slippa att åka till afrättsplatsen, troligen för att under gåendet söka att komma

undan, hwilket hon genast tycktes hafwa i sinnet, straxt då hon kom utanför Smedjegårds-porten. Hon leddes af twenne prester, på hwars ord hon föga tycktes gifwa akt. Jag war så rörd af att se hennes syndaelände, och blef så underlig till mods, att jag icke en gång kunde gråta; jag endast ryste öfwer en så olycklig färd till ewigheten. Wi wete ju af Guds ord, huru det går med den, som kommer på Lammets högtid och icke hafwer bröllopskläder. Olyckliga Brita Wanselius, tänkte jag, du som nu går till doms klädd i syndens orena klädnad! Jag gick så fördjupad i tankar och blef så trött genom min sinnesoro, att jag blef långt efter tåget, och upphann det ej förr än wid källaren Hamburg, der de olycklige wanligtwis erhålla sin sista timliga dryck. Wanseliusskan wägrade att emottaga det winglas, som bjöds henne. Der framkom en blåklädd man, som trängde sig midt igenom folkhopen, samt talade några ord med henne, hwarpå hon tycktes blifwa mycket orolig, så att den ene af presterna hällde wällukttande watten på sin näsduk, samt lät henne dermed uppfriska sig. Hon tycktes alltid wara af ett lika egensinnigt lynne, så att hon stadnade flere gånger på wägen: en gång kastade hon ikull sig: wid Skanis tull föregaf hon sig hafwa ett naturbehof, hwarföre hon fick

begifwa sig in på en gård till ett afträde. Då hon dröjde der allt för länge, såg man efter henne och fann att hon gjort sig en utwäg genom den dåligt hopspikade sidowäggen och på detta sätt undkommit. Hon blef likwäl snart ertappad; men fortfor att wara lika härdnackad ända till bålet.

Då hon kom upp på bålet förmanades hon af presterne att nu fly till Guds nåd och förbarmande; men hon tycktes föga lyßna dertill. Hon begärde att sjelf få knyta klädet för sina ögon. Derpå anmodades hon å nyo af presterna till bön, alldenstund hennes sista timma nu wore slagen, och hon tycktes äfwen på sina knän wända sig till Gud i bönen, men uppsteg snart och fördes af presterne till sjelfwa stocken. Nästan motsträfwigt nedlade hon sitt hufwud och genast skiljde mästermannen detta från kroppen. Yxan hördes tydligt hugga djupt in i trädet, och ljudet deraf skakade allas sinnen. Derpå öppnades några lösa bräder, hwarigenom den aflifwade nedföll inuti bålet, hwilket nu genast antändes.

Alla tycktes fördjupade i dödsbetraktelser. Ingen fallandesjuk infann sig för att söka bot genom den nu aflifwade. För några år sedan då Dupuis' betjent, Beltramente, aflifwades war

der en person, som genast efter hufwudets afhuggning höll en skål under de rinnande ådrorna, samt urdrack den flere gånger, samt slutligen tog hufwudet och sög med begärlighet den derutur rinnande bloden. Så berättade Hökarns gamla hushållerska för mig att det tillgått; ty jag sjelf hade ej tid att wara närwarande wid det tillfället. Jag wäntade derföre nu att åfwen få se något dylikt; men förgäfwes. På hemwägen hörde jag af en gammal trowärdig Madam, som säljer grädda på Hornsgatan, att mästermannen dagen före afrättningen skickat sin piga till apotheket för att köpa droppar efter recept. Pigan smakade af nyfikenhet på dropparne, men war hela dagen så underlig till mods, så att mästermannen slutligen fann, att pigan hade warit på droppflaskan. Han befallte, att man borde i hennes närwaro slagta en höna eller en liten gris. Man skaffade en höna, som slagtades, och då pigan fick se blodet, blef hon åter i sitt fordna tillstånd. Detta bör lända till en warning för alla klädiga pigor, som wilja osa på allt och lägga sig uti hwad dem ej tillkommer. Under dylika samtal glömde jag på hemwägen småningom det obehagliga som jag för kort tid sedan sett; men sökte wid min hemkomst ensligheten och öfwerlemnade mig åt följande betraktelse och bönesuck.

Der trådet åndtlig faller ner,
Der ligger det och blifwer.
När man är död och dömd, ej mer
Gud någon åndring gifwer.
I jordens djup ej hjelper då,
Att man sitt brott begrafwer;
Ty hwar och en af Gud skall få,
Som han här handlat hafwer.

Det blir för sent att ångra sig,
Der båttring rum ej finner.
Blott den här lefwat gudelig,
Guds nåd i döden winner.
De onde från Guds anlet gå,
I ewig nöd att qwåljas.
Men Jesu trogna wänner få
Ibland Guds helgon tåljas.

O menniska! betänk dig wäl;
Se helwetet högt gapar,
Att swälja upp hwar oren själ:
Bed Gud, han i dig skapar
Ett hjerta rent, en anda ny,
Och så i nåd dig leder,
Att du det fall må undanfly,
Som lasten sig bereder.

Hjelp, Gud! wi alltid måge så
Wårt lefwerne här ställa,
Att wi till ewig tid ej få
Wår swåra synd umgälla.
Låt oß wår werld så genomgå,
Att wi, när lifwet åndas,
I trone måge faste stå,
Så skall i fröjd allt wändas.